

Vec C-103/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

18. február 2021

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgericht, Autonome Sektion für die Provinz Bozen

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

9. február 2021

Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku „Rekurs“:

SG

Žalovaná:

Autonome Provinz Bozen

Predmet konania vo veci samej

Zlučiteľnosť investičnej pomoci na výstavbu vodných elektrární pre salaše a horské chaty, ktoré nie sú pripojené na elektrickú sieť, s vnútorným trhom; oprávnenosť zníženia pomoci zo strany vnútroštátnych orgánov po uplynutí platnosti schémy pomoci v práve Únie

Predmet a právny základ prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ, najmä

Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9) (ďalej len „nariadenie [EÚ] 2015/1589“)

Rozhodnutie Komisie z 25. júla 2012 o schválení poskytnutia štátnej pomoci v zmysle ustanovení článkov 107 a 108 ZFEÚ SA.32113 (10/N) (2013/C 1/02) y (Ú. v. EÚ C 1, 2013, s. 7) (ďalej len „rozhodnutie o pomoci SA.32113“)

Prejudiciálne otázky

1. Uplynula 31. decembra 2016 platnosť pomoci schválenej rozhodnutím Komisie SA.32113 (2010/N) z 25. júla 2012 vo výške 80 % na výstavbu malých vodných elektrární na výrobu elektrickej energie na vlastnú spotrebu z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá sa poskytuje salašom a horským chatám v alpskej vysokohorskej oblasti, ktoré bez primeraných technických a finančných nákladov nemožno pripojiť k elektrickej sieti?
2. V prípade kladnej odpovede na túto otázku:
 - 2.1 Má sa potom okrem toho ešte skúmať, či sa má článok 20 nariadenia (EÚ) 2015/1589 vykladať v tom zmysle, že v prípade zneužitia pomoci je pred zásahom štátnych orgánov Komisia povinná vydať rozhodnutie o vymáhaní pomoci?
 - 2.2 Má sa skúmať, či je uvedená pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže slúži na podporu rozvoja určitých oblastí hospodárstva, alebo môže narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchodovanie medzi členskými štátmi?

Citované predpisy práva Únie

Článok 107 ods. 1 a článok 107 ods. 3 písm. c), ako aj článok 108 ods. 3 ZFEÚ

Článok 1 písm. a), c), f), g), článok 4 ods. 3, článok 9 ods. 3 a 4, článok 20, ako aj odôvodnenie 28 nariadenia (EÚ) 2015/1589

Článok 4 ods. 1, článok 4 ods. 2 písm. b) a článok 4 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 2004, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3)

Článok 41 ods. 7 písm. a), článok 41 ods. 8 a ods. 9 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 2014, s. 1) Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, [GBER], ďalej len „nariadenie [EÚ] č. 651/2014“)

Body 6, 97 a 98 rozhodnutia o pomoci SA.32113

Citované vnútroštátne predpisy

Landesgesetz vom 7. Juli 2010, Nr. 9 „Bestimmungen im Bereich der Energieeinsparung, der erneuerbaren Energiequellen und des Klimaschutzes“, (zákon provincie č. 9 zo 7. júla 2010 „Ustanovenia v oblasti úspory energie, obnoviteľných zdrojov energie a ochrany klímy“, uverejnený v úradnom vestníku regiónu č. 31 z 3. augusta 2010, v platnom znení (ďalej len „zákon provincie č. 9“)

Beschluss der Landesregierung vom 8. november 2010, Nr. 1804 (Rozhodnutie vlády provincie č. 1804 z 8. novembra 2010), uverejnené v úradnom vestníku regiónu č. 46 z 13. novembra 2012 (ďalej len „rozhodnutie vlády provincie č. 1804“)

Skutkový stav a konanie

- 1 Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku „Rekurs“ (ďalej len „žalobca“) je vlastníkom salaša, ktorý nie je z dôvodu jeho odľahlej polohy pripojený k verejnej elektrickej sieti.
- 2 Zákonom provincie č. 9 bola zavedená pomoc vo výške 80 % na výstavbu vodných elektrární na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie pre salaše a horské chaty, ktoré bez primeraných technických a finančných nákladov nemožno pripojiť k elektrickej sieti.
- 3 Túto schému pomoci schválila Európska komisia (ďalej len „Komisia“) 25. júla 2012 rozhodnutím o pomoci SA.32113.
- 4 Na základe tejto schémy pomoci žalobca podal na príslušný orgán žalovanej žiadosť o poskytnutie pomoci na projekt výroby elektrickej energie

prostredníctvom vodnej elektrárne. Vyrobená elektrická energia mala slúžiť na jeho vlastnú spotrebu.

- 5 Rozhodnutím príslušného orgánu z 31. augusta 2018 bola žalobcovi priznaná pomoc vo výške 115 011 eur – to zodpovedá 80 % oprávnených nákladov vo výške 143 764,02 eura.
- 6 Dňa 27. apríla 2020 príslušný orgán čiastočne odvolal poskytnutú pomoc. Tvrdil, že platnosť schémy pomoci SA.32113 uplynula 31. decembra 2016, vláda provincie zmenila kritériá pomoci a nariadenie č. 651/2014 znížilo hornú hranicu pomoci z 80 % na 65 % oprávnených nákladov.
- 7 Na základe nových kritérií boli oprávnené náklady stanovené na 142 468 eur a vypočítaná pomoc vo výške 65 %, t. j. 92 604 eur. Časť pomoci vo výške 22 406,80 eura tak bola odvolaná, a bolo nariadené vyplatenie prepočítanej pomoci.
- 8 Nato žalobca podal na Verwaltungsgericht (správny súd) opravný prostriedok „Rekurs“ (ďalej len „žaloba“), ktorým sa domáha zrušenia právnych aktov v jeho neprospech, najmä čiastočného odvolania pomoci (ďalej len „napadnuté právne akty“).
- 9 Jeho žaloba sa opiera o šesť žalobných dôvodov a namieta ňou v rozsahu, ktorý je relevantný pre právo Únie, okrem iného nasledovné:
 - Pomoc nie je protiprávna, pretože nejde o štátnu pomoc v rozpore s právom Únie v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Pomoc, výlučným cieľom ktorej je pokrytie vlastnej spotreby salaša, ani nenaruší hospodársku súťaž v rámci Európskej únie ani neovplyvní obchodovanie medzi členskými štátmi.
 - Oprávnenie rozhodnúť o vyhlásení poskytnutej pomoci za protiprávnu a o jej vymáhaní nepatrí žalovanej, ale iba Komisii.
 - Žalovaná porušila zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty, pretože v čase poskytnutia čiastočne odvolanej pomoci bolo nariadenie (EÚ) č. 651/2014 účinné od 1. júla 2014, t. j. viac ako štyri roky. Bez motivačného efektu priznanej pomoci by žalobca realizovanú investíciu nikdy neuskutočnil.
- 10 Žalovaná žiada žalobu zamietnuť.
- 11 Zastáva názor, že išlo o protiprávnu štátnu pomoc, pretože platnosť schémy pomoci SA.32113 uplynula 31. decembra 2016 a pomoci tak chýbal právny základ. Okrem toho bola pomoc v rozpore s nariadením (EÚ) č. 651/2014. Preto musela byť prispôbená tomuto nariadeniu a skrátaná.

Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 12 Úspešnosť opravného prostriedku závisí od rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) o výklade Zmlúv.
- 13 Senát z dôvodov uvedených v nasledujúcom texte považuje za potrebné na základe článku 267 ZFEÚ predložiť Súdnemu dvoru vyššie uvedené prejudiciálne otázky, keďže sú rozhodujúce vo vzťahu k viacerým žalobným dôvodom žalobcu.

Predpisy práva Únie a vnútroštátna právna úprava

- 14 Právne predpisy relevantné pre prejednávanú vec sú uvedené vyššie v oddieloch „citované vnútroštátne predpisy“ a „citované predpisy práva Únie“. Nasledujúce úvahy slúžia na ich doplnenie.
- 15 Zákon provincie č. 9 stanovuje, že Land Südtirol (Provincia Južné Tirolsko, Taliansko) môže poskytnúť pomoc vo výške až 80 % na výstavbu a rozšírenie zariadení na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov. Na tomto základe bolo rozhodnutím vlády provincie č. 1804 rozhodnuté o tom, že pre tieto zariadenia bude poskytnutá pomoc na stavbu a rozšírenie vodných elektrární pre salaše a horské chaty. Okrem toho mali byť zákonom o štátnom rozpočte stanovené výdavky na ťarchu nasledujúcich rozpočtových rokov.
- 16 Komisia vo svojom rozhodnutí o pomoci SA.32113 schválila vyššie uvedenú schému pomoci. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že na právnu úpravu pomoci boli stanovené rozpočtové prostriedky v celkovej výške 187 miliónov eur a 32 miliónov eur ročne, ako aj trvanie do 31. decembra 2016. Podľa vysvetlení Komisie približne polovica prostriedkov nepredstavuje štátnu pomoc, presná doba trvania sa výslovne nestanovuje.
- 17 Predovšetkým vo vzťahu k plánovanej investičnej pomoci pre vodné elektrárne pre salaše a horské chaty sa Komisia rozhodla nevzniesť námietky, pretože ide o štátnu pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c).
- 18 Vplyvy výroby elektrickej energie v odľahlých oblastiach bez pripojenia na elektrickú sieť na obchodovanie medzi členskými štátmi vyhodnotila *a priori* ako nízke (bod 97 rozhodnutia o pomoci SA.32113).
- 19 Stanovená schéma slúži na to, aby vyrovnala skutočnú územnú osobitosť, a je objektívne odôvodnená potrebou racionálnym spôsobom čeliť nedostatku spoľahlivého a účinného zásobovania elektrickou energiou v odľahlých oblastiach Južného Tirolska. Komisia tak dospela k záveru, že pomoc pre elektrifikáciu vidieckych a alpských oblastí Južného Tirolska má celkovo pozitívny účinok, keďže prispieva k tomu, aby bolo zaručené právo zákazníkov, najmä rodín a malých podnikov, na spoľahlivé a ekologické zásobovanie elektrickou energiou (bod 98 rozhodnutia o pomoci SA.32113).

- 20 Podľa článku 41 („Investičná pomoc na podporu energie z obnoviteľných zdrojov energie“) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 je investičná pomoc na podporu energie z obnoviteľných zdrojov energie zlučiteľná s vnútorným trhom a oslobodená od notifikačnej povinnosti za predpokladu, že sú splnené ďalšie podmienky stanovené v tomto ustanovení.

O prejudiciálnych otázkach

- 21 Prvý žalobný dôvod nastoľuje právnu otázku, či pomoc v poskytnutom rozsahu 80 % môže spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže a viesť k negatívnemu ovplyvneniu obchodovania medzi členskými štátmi.
- 22 Ak by bola odpoveď na túto otázku záporná, viedlo by to k zrušeniu napadnutých právnych aktov.
- 23 Na tomto súde je navyše začatých sedem ďalších podobných konaní, základom ktorých je tá istá právna otázka.
- 24 Senát má v tejto súvislosti pochybnosti čo sa týka skutočného uplynutia platnosti schémy pomoci SA.32113 schválenej Komisiou.
- 25 V samotnom rozhodnutí o pomoci SA.32113 nie je výslovne určené časové obmedzenie tohto režimu. Jedine z uverejnenia jeho výňatkov v Úradnom vestníku Európskej únie vyplýva, že bolo stanovené trvanie do 31. decembra 2016.
- 26 Zákon provincie č. 9 stanovoval, že potrebné prostriedky na príspevky na výstavbu malých vodných elektrární pre salaše a horské chaty, ktoré bez primeraných technických a finančných nákladov nemožno pripojiť k elektrickej sieti, budú každoročne stanovené zákonom o štátnom rozpočte.
- 27 To sa udialo aj v roku 2016, a v rozpočte provincie na roky 2017 a 2018 na to boli vyčlenené zodpovedajúce sumy.
- 28 V rozhodnutí o pomoci SA.32113 Komisia považovala cieľ zákona provincie č. 9 týkajúci sa salašov a horských chat nepripojených na elektrickú sieť za zlučiteľný s vnútorným trhom.
- 29 Na základe toho vzniká otázka, či 31. decembra 2016 uplynula platnosť schémy vzťahujúcej sa na elektrifikáciu salašov a horských chat z obnoviteľných zdrojov energie, ktorú Komisia vyhlásila za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 ZFEÚ.
- 30 V prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku by poskytnutá pomoc predstavovala existujúcu pomoc, s tým následkom, že napadnuté zníženie sumy pomoci by bolo protiprávne.

- 31 V prípade kladnej odpovede by išlo o pomoc, ktorá bola poskytnutá po období schválenom Komisiou. Aj keď nedošlo k porušeniu podmienok a požiadaviek stanovených Komisiou, išlo by o zneužívajúce poskytnutie pomoci.
- 32 V tomto prípade by sa muselo skúmať, či sa má článok 20 nariadenia (EÚ) 2015/1589 vykladať v tom zmysle, že v prípade zneužívajúceho poskytnutia pomoci musí Komisia vydať rozhodnutie o vymáhaní pomoci pred zásahom štátnych orgánov.
- 33 Okrem toho treba skúmať, či je táto pomoc aj naďalej – ako to Komisia konštatovala v rozhodnutí o pomoci SA.32113 – zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c), keďže slúži na podporu rozvoja určitých hospodárskych oblastí.

PRACOVNÝ DOKUMENT